

انگن بزرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
خراسان رضوی

صورتجلسه کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

رئیس جلسه: جناب آقای شریعتی مقدم

دبیر: جناب آقای عیدی زاده

ساعت شروع: ۱۱

ساعت خاتمه: ۱۳

تعداد صفحات: ۳

تاریخ برگزاری: ۰۷/خردادماه/۱۳۹۶

شماره جلسه: ۲۴

دستور کار جلسه:

- ✓ ارائه گزارش اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی در زمینه استعدادها، امکانات و قابلیت‌های قانونی گیاهان دارویی و اطلاع رسانی از وضعیت موجود جمع‌آوری از عرصه‌های ملی و چگونگی بهره‌برداری، فرآوری و صادرات آن
- ✓ تبادل نظر و ارائه راهکار در زمینه توسعه تولید و صادرات گیاهان دارویی و داروهای گیاهی در استان

اهم موارد مطرح شده:

- در ابتدای جلسه جناب آقای شریعتی مقدم، رئیس محترم کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی با اشاره به برنامه‌های کمیسیون در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۶ گفت: با توجه به اهمیت بالای گیاهان دارویی در استان و لزوم توجه هر چه بیشتر به توسعه تولید و صادرات گیاهان دارویی، یکی از اولویت‌های برنامه این کمیسیون در سال ۱۳۹۶ بررسی راهکارهای توسعه تولید و صادرات گیاهان دارویی در استان می‌باشد و با توجه به ظرفیت‌های بالای استان در این زمینه هنوز نتوانسته‌ایم از این ظرفیت به صورت صحیح استفاده نماییم و می‌بایست وضعیت کنونی در بازارهای داخلی و آسیب‌های اجتماعی ناشی از بخش‌های سنتی در این حوزه مورد توجه ویژه قرار گیرند.
- در ادامه معاون محترم فنی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی به ارائه گزارشی از وضع موجود عرصه‌های طبیعی استان و طرح‌های در حال اجرا در اداره منابع طبیعی در خصوص برداشت گیاهان دارویی از عرصه‌های طبیعی و وضعیت بازار داخلی و صادرات آنها پرداخت.
- ایشان پس از اشاره به مساحت کل استان و درصد اراضی طبیعی و زراعی استان به عمده‌ترین طرح‌های اداره کل منابع طبیعی که در حال بهره‌برداری و فعال هستند اشاره نمود و گفت از ۲۰۰۰ گونه گیاه دارویی شناسایی شده در استان ۲۵۰ گونه ارزش دارویی-صنعتی و یا خوراکی دارند و در حال حاضر طرح برداشت آنگوزه با ۶۷۶۷۰ هکتار، اشنیا با ۲۷۱۷ هکتار، باریجه با ۴۳۰۷۷ هکتار، سریش ۶۳۵۴۹ هکتار و کتیرا با ۱۳۶۹۸ هکتار از جمله طرح‌های در حال بهره‌برداری در استان می‌باشند که بر روی آن‌ها نظارت وجود دارد.
- در ادامه ایشان با اشاره به قانون ۳ منابع طبیعی بیان نمود برای احیاء و بهره‌برداری از عرصه‌های جنگلی و مرتعی باید در ابتدا طرح مدونی وجود داشته باشد و در تمام مراحل اجرای طرح نظارت صورت پذیرد.
- در قوانین موجود در زمینه برداشت از عرصه‌های طبیعی اقلام ممنوعه و مجاز برای برداشت مشخص شده است و تمامی قوانین به نحوی است که از برداشت بی‌رویه گونه‌ها جلوگیری شود ولی تا کنون با توجه به وسعت طرح‌ها و نبودن کارشناس ناظر کافی در این زمینه در استان نظارت جدی بر برداشت اصولی از مراتع صورت نگرفته است و برخی گونه‌ها در معرض انقراض می‌باشند.
- قوانین و مقررات در زمینه اقلام ممنوعه و مجاز برای برداشت امکان دارد با توجه به وضعیت گونه‌های گیاهی در عرصه‌های طبیعی در هر سال تغییر کند.
- در ادامه ایشان به پراکنش گونه‌های گیاهان دارویی و سنتی در سطح استان اشاره نمود و گفت گونه‌های باریجه، آنگوزه شیرین، پسته جنگلی، سریش، کتیرا، زیره کوهی، آویشن و... از جمله گونه‌هایی هستند که در عرصه‌های طبیعی استان پراکنش دارند و مورد بهره‌برداری کنترل شده قرار می‌گیرند.
- ورود به عرصه‌های طبیعی باید تابع طرحی مشخص باشد که اولین مرحله آن شناسایی عرصه‌ها و قدم بعدی تهیه طرح بهره‌برداری با اتکا به اعتبارات دولت و یا بخش خصوصی است. در این طرح‌ها شناسایی اراضی مناسب برای کشت و توسعه گیاهان دارویی، نحوه تهیه و تکثیر بذور، بررسی آثار بهره‌برداری در ادامه حیات و زادآوری گیاهان دارویی... بایستی مورد توجه قرار گیرد.
- تا پایان سال ۱۳۹۵ تعداد طرح‌های بهره‌برداری در سال، ۷۰ طرح بوده است که هم‌اکنون نیز در حال اجرامی‌باشد و آمارها نشان می‌دهد که سطح رویشگاه‌های استان ۲۶۶۲۶۴ هکتار می‌باشد و از این میزان ۹۳۳۷۷ هکتار سطح رویشگاه‌های مفید قابل بهره‌برداری می‌باشند. میزان محصول برآورد شده از این رویشگاه‌های قابل بهره‌برداری ۱۳۵۲۰۷۶ کیلوگرم است و میزان اشتغالزایی حاصل از آن ۶۲۱۳۹۱ نفر روز و کمک به اقتصاد بهره‌برداران ۶۱۷ میلیارد ریال برآورد شده است.

انگن بازارگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
خراسان رضوی

صورتجلسه کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۳
تاریخ برگزاری: ۰۷/خردادماه/۱۳۹۶
شماره جلسه: ۲۴

رئیس جلسه: جناب آقای شریعتی مقدم دبیر: جناب آقای عیدی زاده ساعت شروع: ۱۱ ساعت خاتمه: ۱۳

- در ادامه جلسه حاضرین، به تبادل نظر و ارائه راهکار در زمینه توسعه تولید و صادرات گیاهان دارویی و داروهای گیاهی در استان پرداختند. خام فروشی یکی از بزرگترین موانع موجود بر سر راه صادرات گیاهان دارویی عنوان شد و تأکید شد که فرآوری گیاهان دارویی حتی در مراحل اولیه می‌تواند ارزش افزوده بالایی را در صادرات گیاهان دارویی برای کشور فراهم نماید و درآمد ناشی از صادرات گیاهان دارویی و محصولات فرعی مراتع می‌تواند کمک بزرگی به زنجیره ارزش افزوده و اقتصاد استان و کشور باشد.
- بخش کشاورزی ما و به ویژه کشاورزی دیم باید به سمت کشت گیاهان دارویی حرکت نماید. بسیاری از اراضی دیم فقط به خاطر حفظ مالکیت توسط کشاورزان هر ساله شخم و آماده سازی می‌شوند که این امر فرسایش خاک را تشدید خواهد کرد و یا کاشت محصولی مانند گندم و جو که عملکرد قابل توجهی ندارد هیچ بازده اقتصادی به همراه نخواهد داشت و لذا می‌توان با کشت گیاهان دارویی همچون آویشن، باریجه و... حتی با بارش ۵۰٪ در استان درآمد ارزی بالایی ایجاد نمود.
- عدم فرآوری گیاهان دارویی یکی از معضلات اصلی در حوزه صادرات گیاهان دارویی است و می‌توان گفت که با یک فرآوری اولیه و حتی بسته بندی اولیه محصولاتی همچون آنگوزه، باریجه، سماق، کتیرا و ... در روند صادرات آن‌ها، می‌توان ارزش افزوده بالایی برای کشور ایجاد نماید.
- در ادامه مدیریت محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی با اشاره به طرح تصویب شده توسعه کشت گیاهان دارویی در کشور بیان نمود: سازمان جهاد کشاورزی اولویت توسعه کشت گیاهان دارویی در استان را ندارد زیرا در مرحله اول وجود بازار مصرف و فروش از اهمیت برخوردار است و تا زمانی که نتوانیم بازار فروش گیاهان دارویی در داخل و خارج کشور را فراهم نماییم نمی‌توان کشاورزان را ترغیب به کشت گیاهان دارویی نمود.
- پس از آن عضو محترم هیأت علمی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد نیز با اشاره به مشکل اصلی نبود بازار فروش گیاهان دارویی گفت: افزایش سطح زیر کشت گیاهان دارویی در قبال نبود بازار فروش آن باعث می‌شود کشاورزان تمایلی به کشت گیاهان دارویی نداشته باشند و تا زمانیکه زیرساخت‌های این صنعت در کشور فراهم نگردد کشاورز نمی‌تواند وارد این عرصه شود. حتی وارد شدن سیستم دیم متکی به تولید گندم در کشور نیازمند وجود بازار فروش گیاهان دارویی در کشور می‌باشد.
- تمرکز روی شرکت‌های دانش بنیان در این حوزه و به ویژه بخش فرآوری گیاهان دارویی می‌تواند راهکار گریز از خام فروشی در کشور باشد و در این زمینه شرکت‌های برتر دنیا باید به عنوان الگو قرار گیرند به عنوان مثال شرکت SIGMA از گیاه باریجه ۴۵ مشتق دارویی تهیه کرده است که ارزش افزوده‌ای بسیار بالا ایجاد نموده است.
- در پایان جلسه رئیس محترم کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی با اشاره مجدد به اولویت برنامه‌های کمیسیون در سال ۱۳۹۶ و لزوم توجه بیشتر به توسعه صادرات گیاهان دارویی در استان گفت باید در این زمینه جلسات تخصصی‌تری با حضور کارشناسان و مسئولان محترم برگزار گردد تا بحث زنجیره ارزش و بازار و اقتصاد گیاهان دارویی مورد بحث قرار گیرد و اطلاعات در این زمینه در سطح استان و حتی در سطح کشور جمع‌آوری گردد.

ردیف	مصوبات جلسه	مسئول پیگیری	مهلت پیگیری
۱	مقرر گردید با عنایت به توضیحات اعضاء حاضر در جلسه، کمیته تخصصی گیاهان دارویی تحت نظر کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی اتاق بازرگانی ظرف دو هفته آینده تشکیل و موضوعات در جهت توسعه صادرات گیاهان دارویی به صورت تخصصی در این کمیته مورد بررسی قرار گیرد.	کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی	۲ هفته
۲	مقرر گردید اتحادیه محترم گیاهان دارویی طرح ایجاد بازارچه و نمایشگاه تخصصی گیاهان دارویی را حداکثر	اتحادیه گیاهان دارویی با همکاری کمیسیون کشاورزی،	۲ هفته

انجمن بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
خراسان رضوی

صورتجلسه کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۳
تاریخ برگزاری: ۰۷/خردادماه/۱۳۹۶
شماره جلسه: ۲۴

رئیس جلسه: جناب آقای شریعتی مقدم دبیر: جناب آقای عیدی زاده ساعت شروع: ۱۱ ساعت خاتمه: ۱۳

	آب و صنایع تبدیلی	ظرف مدت دو هفته به دبیرخانه کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی اتاق ارائه نماید تا متعاقب آن اقدامات لازم صورت پذیرد.	
۲ هفته	شرکت شهرک‌های صنعتی با همکاری کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی	به منظور پیگیری خوشه گیاهان دارویی استان کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی طی مکاتبه با شرکت شهرک‌ها، طرح مورد نظر را دریافت و پس از بررسی طرح، جلسات کارشناسی برگزار نماید.	۳

اعضاء حاضر در جلسه:

آقایان: شریعتی مقدم، صادقی، عیدی زاده، صادقیان، خسروی، موسی پور، موسوی نژاد، اردکانیان، قدمی، کدخدایی، رضوی خبیر، غلامی، رضوانی مقدم، دلاوری، مظفری

خانم‌ها: حسینی، بنایی، سبزواری، آستانی

غایبین جلسه:

اورعی زارع، اشرفی، تازیکی، داوری، سراج احمدی، فارسی، سلطانی، صراف، خسروی، دانشور، دوراندیش، سنوئی، فرامرزی، مروارید، میری، مویدی، عسگرزاده، میرحسینی

میهمانان حاضر در جلسه:

گازران، رضائی نیا، رضازاده، پورعباس، نژاد محمد نامقی، رضایان